

Psychiatrická nemocnice Horní Beřkovice

Podřipská 1, Horní Beřkovice, PSČ 411 85

Kancelář Veřejného ochránce práv
Údolní 39
602 00 Brno

DATOVOU ZPRÁVOU

k rukám:

JUDr. Vít Alexander Schorm

zástupce veřejného ochránce práv

Vaše sp. zn.: **19/2023/NZ/MSŘ**

Naše značka: **2024/858/PNHoB/RED**

Vaše č.j.: **KVOP-19318/2024**

Vyřizuje: sekretariát ředitele

Datum: 14. 6. 2024

Telefon: 416 808 235

Věc: Doplnující vyjádření k opatření ke Zprávě z návštěvy zařízení ze dne 15. 1. 2024

Opatření 17

Do všech provozních řádů oddělení, na kterých je provozován kamerový systém, byla doplněna informace o provozování kamerového systému, s přímým odkazem na směrnici SM-PNHoB-31 – Kamerový systém PNHoB, přičemž předmětná textace zní následovně: „Oddělení je monitorováno kamerovým systémem (viz směrnice SM-PNHoB-31 – Kamerový systém PNHoB). Doba uchování kamerového záznamu jsou tři pracovní dny, přičemž podrobnosti o každé kameře kamerového systému jsou obsaženy ve výše uvedené směrnici.

Informace o kamerovém systému s odkazem na směrnici SM-PNHoB-31 je dále obsažena v komplexním řádu RD-PNHoB-47 – Provozní řád PNHoB, a to u každé kapitoly pojednávající o oddělení, na kterém je kamerový systém provozován. Platné znění zmiňovaného provozního řádu přikládáme v příloze č. 1 tohoto doplnění.

Směrnice o kamerovém systému PNHoB byla v současné době podrobena kompletní revizi (více pojednáno níže v bodu „Používání kamerového systému“) a mj. je v ní u každé kamery zvlášť specifikována doba uchování záznamů z kamerového systému.

Prostřednictvím Portálu pacienta, který je každému pacientovi v PNHoB dostupný prostřednictvím tabletu s internetovým připojením, je pacientům k dispozici sekce (s názvem „*Jaká jsou moje práva pacienta v nemocnici*“), pojednávající ve formátu „easy to read“ o právech pacienta, ve které je kromě ostatních práv pacienta pojednáno i o jeho právech vyplývajících z nařízení GDPR, včetně informací o používání kamerového systému a jeho právech (jakožto subjektu údajů) z tohoto zpracování vyplývajících. Odkazy uvedené v textu na Portálu pacienta směřují na webové stránky nemocnice (viz [odkaz](#)), kde je problematika zpracování osobních údajů podrobně vyložena.

Psychiatrická nemocnice Horní Beřkovice

Podřipská 1, Horní Beřkovice, PSČ 411 85

Prostřednictvím Portálu pacienta si každý pacient může prostudovat komplexní informace nemocnice o zpracování osobních údajů, o kamerovém systému a nalezne i připravené formuláře k uplatnění jeho práv (viz [odkaz](#)).

Screen předmětné části Portálu pacienta přikládáme k tomuto doplňujícímu vyjádření v příloze č. 2, neboť Portál pacienta je z bezpečnostních důvodů přístupný pouze v rámci počítačové sítě nemocnice.

Na Portálu pacienta jsou rovněž zveřejněny všechny kontakty na pověřence pro ochranu osobních údajů, kterých může každý pacient využít. Pověřenec je následně připraven poskytnout pacientovi potřebnou součinnost k uplatnění jeho práv či k podání informací k problematice zpracování o ochraně osobních údajů.

Opatření 22

Dle informací primáře sexuologického oddělení PNHoB MUDr. Kaprase - na směrnici se pracuje, jakmile budou guideline, budou zapracovány do našich interních pracovních postupů. Informace ke koncepci NAKOL (Národní koncepce ochranného léčení, autoři dr.Páv, dr.Papežová) by měly zaznít na aktuálně probíhající XV. sjezdu PS ČLS JEP v Karlových Varech. Lze očekávat bouřlivou odbornou diskusi k nedávno uveřejněné koncepci ošetřujícího dne pro ochranné léčení. K této koncepci jsme za PN Horní Beřkovice také posílali připomínky, myslím že většina z nich je shrnuta v níže uvedeném odkazu (<http://ambulantnipsychiatrie.com/2024/05/27/narodni-koncepce-ochranneho-leceni-utajene-dilo-reformistu-aneb-o-nas-bez-nas/>).

Aktuálně již samozřejmě existují doporučené postupy pro psychiatrické i sexuologické pacienty. Co se týká psychiatrických pacientů, jde o doporučené postupy široce konsenzuální v odborné literatuře a zveřejněné Psychiatrickou společností ČLS JEP. Co se týká postupů u parafiliků, jde zejména o doporučené postupy IATSO (International Association for the Treatment of Sexual Offenders) a metodicky o Doporučené postupy v terapii parafilních sexuálních delikventů (MZČR). Pro návykové nemoci žádné doporučené postupy nejsou stanoveny. Bylo by velmi přínosné, kdyby existovalo nějaké stanovisko odborné společnosti nebo ministerstva zdravotnictví, že ústavní léčení návykových nemocí by mělo trvat např. (nanejvýš) 8 - 12 týdnů. Mnohé soudy v ČR totiž rozhodují v tom smyslu, že tvrdí, že pacienta z OL protialkoholního nebo protitoxikomanického nelze propustit, netrvá-li nejméně 1 rok. Jeden z dílčích nálezu Ochrádkyně při systematických kontrolách výkonu OL v psychiatrických zařízeních je poukaz na to, aby byly stanoveny specifické léčebné programy pro nemocné s nařízeným OL. Problematika doporučených postupů nicméně odráží fakt, že trestní zákoník zná pojem pouze ochranné léčení, toto léčení musí být v přímém vztahu k jednání, pro něž je dané léčení nařizováno. To pak v praxi vede k zvykovému nařizování léčení v daných odbornostech (psychiatrické, sexuologické, závislostní). Výrok soudu se opírá o znalecké posouzení, které podléhá taktéž specifickým zvyklostem. (Zdroj: Stávající stav a doporučení k dalšímu rozvoji sítě ochranného léčení Marek Páv, Jiří Švarc Analýza realizovaná v rámci projektu Deinstitutionalizace Praha, srpen 2018, https://mail.pnhberkovice.cz/service/home/~/?auth=co&loc=cs_CZ&id=43848&part=2).

Psychiatrická nemocnice Horní Beřkovice

Podřipská 1, Horní Beřkovice, PSČ 411 85

Opatření 23

Na žádném z dotčených oddělení není předem stanoven počet osob, které mohou pacienta navštívit; ani není počtem rozlišováno, zda se jedná o okruh rodiny či je to osoba mimo něj. Na příjmovém oddělení se doporučuje návštěva nejbližších příbuzných a blízkých. Neznamená to ale, že by po individuálním posouzení nemohl pacienta navštívit i někdo jiný. Posouzení probíhá tak, že pacient nahlásí jméno osoby, která má zájem ho navštívit. Pokud není patrné již od prvopočátku, že by se jednalo o osobu ohrožující bezpečnost oddělení a ostatních pacientů (např. osoba, o které víme, že je aktuálně uživatelem návykových látek a do nemocnice vstupuje pod jejich vlivem nebo osoba, která pravidelně v rámci návštěv donáší na oddělení návykové látky apod.) je tato návštěva obvykle povolena. K těmto situacím, kdy je návštěva zakázána či během návštěvy vykázána dochází zcela ojediněle. Aktuálně na žádném oddělení není u nikoho z pacientů zakázána návštěva konkrétní osoby. I poté, co zjistíme, že návštěva závažným způsobem narušuje bezpečnost pacientů a prostředí, snažíme se individuálně nacházet řešení s co nejmenším dopadem na pacienta. Např. aktuálně bylo zjištěno, že matka jednoho z pacientů minimálně dvakrát donesla svému synovi během návštěvy na příjmovém oddělení velké množství léků se závislostním potenciálem, které se následně pacient snažil pronést na oddělení. Tímto množstvím mohlo dojít k ohrožení života a zdraví osob, které by lék užili (jednalo se o léky na lékařský předpis). Protože je ale pacient na matku velmi fixován, nebylo ihned přikročeno k zákazu návštěv, ale matka byla upozorněna na možnost návštěvy z tohoto důvodu zakázat, dále byla seznámena s riziky, které toto její chování přináší a návštěvy jí byly se zvýšenou kontrolou vnášených věcí umožněny. Vždy se tedy snažíme posuzovat tyto případy individuálně s ohledem na pacienta. Pokud dojde k zákazu návštěvy konkrétní osoby, je toto uvedeno v dekurzu, tedy je to informace dohledatelná, včetně důvodu, proč k zákazu došlo. Nejčastějšími důvody k zákazu jsou právě již zmíněné vnášení návykových látek na oddělení, osoba pod vlivem návykových látek, případně osoba, která výrazně narušuje psychický stav pacienta nebo ho fyzicky napadá (v těchto případech se na omezení návštěvy snažíme domluvit se samotným pacientem).

Opatření 34

K lepšímu pochopení situace (k Vaší připomínce ze zápisu ze dne 19.04.) je nutno doplnit další informace, které dané situaci předcházely. Odpoledne 18.04. na st. 8B při namátkové kontrole u pacienta (ve spodním prádle, které měl na sobě) nalezen mobilní telefon. Pacient mobilní telefon nechtěl odevzdat ošetřujícímu personálu, přes upozornění personálu odchází do zahrady oddělení, kde mobilní telefon schoval v altánu (zcela jednoznačně si tedy byl vědom závažného porušení léčebného řádu). Ošetřovatelským personálem mobilní telefon nalezen – pacient následně vznětlivý, rozrušený, vyhrožoval ošetřovatelskému personálu likvidací (!!!), negativistický, útočný. Následně provedena kontrola pokoje, kde nalezena nabíječka k telefonu... Pacient k situaci zcela nekritický, svým jednáním ohrozil léčbu ostatních pacientů a narušil bezpečnost prostředí jak pro ostatní pacienty tak i pro personál – přeložen na uzavřené oddělení 2B. Následně večer 18.04. ve 20:00 na kamerovém záznamu viditelné, jak mu neznámá osoba, která překonala překážku /plot/ do zahrady oddělení, u okna na televizním sálu předává neznámou věc přes okno. Po příchodu personálu pacient konfrontován s touto skutečností, vše vehementně popírá, nic u něj nebylo nalezeno, ani při kontrole pokoje. Následující den situace řešena ošetřujícím lékařem oddělení. Dle záznamu kamer se jednalo o balíček s neznámým obsahem, nešlo tedy jednoznačně vyloučit, že se nejednalo např. o telefon, návykové látky, léky nebo jiné nebezpečné předměty včetně zbraně apod. - svým jednáním zcela

Psychiatrická nemocnice Horní Beřkovice

Podřipská 1, Horní Beřkovice, PSČ 411 85

jednoznačně opět ohrozil léčbu ostatních spolupacientů a narušil bezpečnost prostředí. Pacient toto zcela popírá, tvrdí že se nic podobného nestalo i přes konfrontaci se záznamem z kamer. Nadále trvá na tom, že k situaci vůbec nedošlo, zcela evidentně a aktivně lže celému terapeutickému týmu oddělení 2B. Bylo vyjádřeno důvodné podezření, že pacient nespolupracuje i stran užívání perorální medikace, proto přistoupeno k aplikaci medikace parenterální. Jednalo se tedy o zajištění farmakoterapie u nespolupracujícího pacienta. Postupně se spolupráce pacienta zlepšila, po 8 dnech (od 26.04.) převeden zpět na perorální formu medikace. Po dalších necelých 2 týdnech pacient přeložen na odd. 8A a 10.05. navrácen k pokračování léčby na otevřené režimové oddělení 8B. Léčbu následně řádně dokončil a 01.11. OS Litoměřice rozhodl o přeměně OL na formu ambulantní.

Používání kamerového systému

Výchozím právním podkladem nemocnice pro používání kamerového systému bylo od počátku zavedení kamerového systému rozhodnutí Úřadu na ochranu osobních údajů (dále jako „ÚOOÚ“) ze dne 16. 7. 2010, č. j. REG-2151/08-18. V rámci odůvodnění rozhodnutí ÚOOÚ specifikoval následující:

„Lze nepochybně konstatovat, že kamerovým systémem sledovaná psychiatrická oddělení nepředstavují z hlediska skladby pacientů běžná psychiatrická oddělení, naopak lze hovořit o specifické skupině pacientů, jejichž nemoc znamená značně vysoké riziko pro sebe nebo ostatní pacienty. Důvody pro nezbytnost kamerového záznamu, a to v oblasti léčby pacientů, což v daném případě souvisí i s ochranou jejich života a zdraví, resp. ochranou ostatních pacientů, shledal proto správní orgán za dostatečné. Správní orgán přitom zohlednil, že kamerový systém, resp. zpracování osobních údajů ze záznamů, souvisí výlučně s účelem poskytování zdravotní péče a že v režimu zákona č. 20/1966 Sb. bude také se záznamy zacházeno. Správní orgán zdůraznil, že rozhodnutí v žádném případě neznamená akceptaci kamerových systémů se záznamem na nemocničních nebo psychiatrických odděleních a že v daném případě se jedná o posouzení zpracování osobních údajů za výjimečných okolností, které mohou v České republice nastat pouze ve velmi málo případech. Pokud nemocnice zamýšlí provozovat kamerový systém shora uvedeným způsobem, správní orgán konstatuje shodně s argumentací uvedenou výše, že dle jeho názoru nebude docházet provozem tohoto kamerového systému k takovému zásahu, který by znamenal újmu na právech subjektů údajů, resp. kdy by zásah do práva na soukromí nebyl proporcionální ve vztahu k účelu zpracování (vyhodnocování léčby a s tím související ochrana života a zdraví). Nemocnice má dále dle § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. povinnost informovat subjekt údajů o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být osobní údaje zpřístupněny, nejsou-li subjektu údajů tyto informace již známy. Správce musí subjekt údajů informovat o jeho právu přístupu k osobním údajům. Práva na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech stanovených v § 21 uvedeného zákona. V daném případě je tedy jeho povinností informovat třetí osoby prostřednictvím informační cedulky, že se nacházejí v prostoru, který je sledován kamerovým systémem se záznamem. K náležitostem této informační cedule správní orgán uvádí, že musí obsahovat informaci o tom, že prostor je sledován kamerovým systémem se záznamem, musí zde být uvedeno, kdo je správcem osobních údajů (účastník řízení) a dále, kde získá subjekt údajů dal I informace o zpracování osobních údajů v rozsahu podle § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. (tj. telefonní číslo odpovědné osoby, odkaz na recepci. Správce IT apod.). Správní orgán tedy na základě výše uvedeného považuje za prokázané, že účastník řízení oznámeným a následně doplněným způsobem zpracování nebude porušovat povinnosti stanovené mu zákonem č. 101/2000 Sb. Na základě rozhodnutí o zastavení tohoto správního řízení budou údaje vztahující se ke zpracování uvedené ve výroku tohoto rozhodnutí po jeho nabytí právní moci zapsány do registru zpracování.“

Psychiatrická nemocnice Horní Beřkovice

Podřipská 1, Horní Beřkovice, PSČ 411 85

Výše zmíněné právní závěry a podmínky provozování kamerového systému formulované ÚOOÚ byly při provozování kamerového systému ze strany PNHoB vždy v maximální možné míře respektovány a dodržovány. Lze konstatovat, že způsob provozování kamerového systému na odděleních 8A a 2B nebyl od vydání rozhodnutí zásadním způsobem měněn, aby se nacházel ve stavu v přímém rozporu s předmětným odůvodněním ÚOOÚ.

Nad rámec výše uvedeného nemocnice sděluje, že v současné době je dokončována kompletní revize směrnice o provozování kamerového systému (SM-PNHoB-31), kdy do této byly komplexně zapracovány postupy a doporučení vyplývající z nově (únor 2024) vydané metodiky ÚOOÚ k používání kamerového systému, dostupného na webových stránkách ÚOOÚ, viz [odkaz](#). Předmětný text směrnice přikládáme k nahlédnutí jako přílohu tohoto doplnění. Předmětná revize se v současné době nachází v závěrečné fázi a její finální podoba bude schválena v následující cca dvou týdnech.

Rovněž nemocnice zahájila práce na kompletní kontrole a revizi celého kamerového systému za součinnosti všech dotčených pracovníků, tj. lékařů, vrchních a staničních sester, pracovníků oddělení informační a výpočetní techniky a za součinnosti pověřence pro ochranu osobních údajů, a to v kontextu jak předmětné revidované směrnice, tak v kontextu zmíněné nové metodiky ÚOOÚ ke kamerovým systémům. V neposlední řadě nemocnice zapracovává poznatky získané ze školení k problematice provozování kamerového systému, které uspořádal přímo ÚOOÚ, kdy lektorem byl Mgr. Bc. David Burian, ředitel odboru předávání, akreditací a konzultací ÚOOÚ. Veškerou následně zrevidovanou, upravenou a případně nově vzniklou dokumentaci bude nemocnice připravena obratem po dokončení poskytnout Vašemu úřadu.

S pozdravem

MUDr. Jiří Tomeček, MBA

ředitel

MUDr. Jiří

Tomeček MBA

Digitálně podepsal

MUDr. Jiří Tomeček MBA

Datum: 2024.06.14

06:31:34 +02'00'

Přílohy:

- 1) platné znění řádu RD-PNHoB-47 – Provozní řád PNHoB,
- 2) screen z Portálu pacienta, sekce s názvem „Jaká jsou moje práva pacienta v nemocnici“,
- 3) znění revidované směrnice SM-PNHoB-31 – Kamerový systém PNHoB, s přílohami.